

ზანი გაუთისა წელიწადი—2 მ. 50 კ. ნახვარი წლით—1 მ. და 25 კაპ. 1 თვით 25 კაპ.

თითო ნომერი 5 კაპ.

განმარტება ზანი: პირველი გვერდი პეტრის სტრუქტურა 15 კ. უკანასკნელ გვერდი—10 კაპ. ტექსტის ზედაპირი—20 კაპ. სამგლო ვიარო ბანკალების ერთგულ დაბეჭდვა—3 მან.

თეზი

ს ა პ ო ლ ი ტ ი კ ო დ ა ს ა ლ ი ტ ი კ ა ტ უ რ ო გ ა ზ მ თ ი . გ ა მ ო დ ო ს ო რ შ ა ბ ა თ ი ო . გ ი თ

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისათვის

ორშაბათის საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

წელიწადი **„თეზი“** წელიწადი **„თეზი“**

მესამე მესამე

რედაქცია და კანტორა: Редакция газ. „ТЕЗИ“ д. Диасамидзе Ольгинская 4

გაზეთი სხვა პარტიოთა გარეშე

გაზეთი გამოვა იმავე პროგრამით. როგორც 1911 და 1912 წელს.

ის ხელისმომწერლები, რომელნიც ამ ხანად გადისხიან გაზეთის წლიურ ფასს მიიღებენ **ორ პრემიას**

1. ს. აბაშელის ლექსთა კრებულს ავტორის სურათით, ბიოგრაფიით და ბ. ივანე ბოგარტის კრიტიკული წერილით.

2. ა. მამაშვილის ლექსთა კრებულს ავტორის სურათით და ბიოგრაფიით.

ფასი გაზეთისა: წლიურად—2 მ. 50 კაპ.; ნახევარ წლით—1 მ. 25 კ. ერთი თვით—25 კაპ.

კონტორა ღიაა ყოველ დღე დილის 10 საათიდან 2 საათამდე.

რედაქტორ-გამომცემელი ბრ. დიასამიძე.

ახალი კლუბი

ორშაბათი, 29 აპრილი, 1913 წ.

რედაქტორი

ს ა ო ჯ ა ს ო ს ა ღ ა მ ო

სინემატოგრაფიული სურათები

შემდეგ დაუკრავს ორკესტრი.

დასაწყისი საღამოს 8 1/2 საათზე.

ახალი კლუბი

ორშაბათი, 1 მაისი, და პარასკევს 3 მაისს გაიმართება

ჩვეულებრივი საოჯახო საღამო.

შემდეგი პროგრამით: სინემატოგრაფიის საშუალებით აჩვენებენ საინტერესო სურათებს. — „ახალი კლუბის“ სიმებიანი ორკესტრი ს. პრესმანის ლიტერატურული დაუკრავს სხვადასხვა მუსიკალურ პიესებს.

დასაწყისი საღამოს 8 1/2 საათზე.

КАВКАЗСКОЕ ТОВАРИЩЕСТВО

ТОРГОВЛИ

АПТЕКАРСКИМИ ТОВАРАМИ

в Тифлисе

== წყლის საწმენდი ==

ფილტრები

ბერკეფელისა

წელის მიღის მასწავლებელს პირ-დანირ უკეთდება.

◆ წყალი იწმინდება ძალიან კარგად ◆

ან. ევატირინე დიასამიძე-წერეთლისა

პირში პროფესორ ლიუგერის ხელსაქმეთა კურსებზე სწავლა—დამთავრებული

ახალი: 1. მხატვრულ ბეჭდვის ლიტონზე (მეტალოპლასტიკა).

2. მოზაიკის გაკეთება ტყავზე

3. მხატვრულ ბეჭდვის ტყავზე.

4. მხატვრულ ამოწმას ხავერდზე.

5. მხატვრულ ამოწმას ხეზე ტარსითი (ერთგვარი დანა)

6. მაკრამეს (მხატვრულ ქსოვილებს)

ბინა: იზაბილიის ქუჩა, პეტროვის სახლი № 9 ვერის მოედნის ახლოს.

ამ მოკლე ხანში გამოვა აკაკის მოგზაურობა რაჭა-ლეჩხუმში

პოსტად და ნახატებით.

იქვე იქნება მოთავსებული რაჭა-ლეჩხუმის რუკა (ქარტა) და აკაკის ახალი პოემა „რაჭა-ლეჩხუმი“

ფასი მხოლოდ ხელის მომწერლებისათვის—1 მ.

ხელის მოწერა მიიღება: თბილისში—„თეზის“ რედაქციაში, წერა-კითხვის საზოგადოების მაღაზიაში, იოზა ისაკიძისთან, წიგნის მაღაზია „სტანკა“ სოსიკო მარკვილიძისთან, რკინის გზის სადგურზე „ბუფეტში“ ნოე გოშაძისთან, დედაში—სალან ტროსტოვსკისთან, ქუთაისში—ის. კვიტარდის „მერკურის“ კონტორაში, ქ. ბაქოში—ინდიკო ჯაფარიძისთან და მხიგლ ფოსიძისთან. დ. ონში—დავით კერესელიძისთან. ს. წესში—განო კიკნაძისთან, ს. ამბროლაურში—მეფთხიძე არქ. პო. მაკარაძისთან, ს. ჭრებულში—კაკო ლოღლიანთან.

თბილისის სათავად-აზნაურო საადგილ-მამულო ზანკის ზედამხედველი კომიტეტი

აუწყებს ბბ. ზანკის რწმუნებულთა, რომ მიმდინარე წლის 23 მაისს, დილის 11 საათზე თბილისში, ფრეილინის ქუჩაზე, ზანკის ბინაზე, დანიშნულია რწმუნებულთა

წ ლ ი უ რ ი კ რ ე ბ ა

განსახილველი საკ. ები:

- 1) ზანკის მოქმედების ანგარიში 1912 წლის განმავლობაში და გამგეობის ამის შესახებ მოხსენება.
- 2) ზედამხედველ კომიტეტის ანგარიში 1912 წლ.
- 3) მოხსენება ზანკის სასამართლო საქმეების შესახებ.
- 4) მოხსენება ზანკის ბაჟის აგენტისათვის სახლის შეძენის შესახებ.
- 5) მოხსენება ზანკის გამგეობაზე შესატანის შემცირების შესახებ (წესდების § 27).
- 6) მოხსენება წესდების § 100 შესახებ.
- 7) ზანკის ხარჯთ-ღირებულება 1913 წლ. და არსებულ შტატების შეცვლა.
- 8) არჩევნები ზედამხედველი კომიტეტის, რომელიც რაგით სტოვერს თანამდებობას: გამგეობის თავმჯდომარის უგანათლ. თავ. მ. ა. გრუზინსკის, გამგეობის წევრის თავ. დ. ა. ფალონიშვილისა, დამფუძნებელ კომისიის წევრის ს. ნ. ყაზანშვილისა, იმავე კომისიის წევრის კანდიდატების ს. გ. ყიფიანისა და ზ. ზ. მაკარაძისა, აგრეთვე არჩევა დამფუძნებელ კომისიის წევრის თავ. გ. ო. რატიშვილის მაგიერ, რომელიც ვალდებულია დასტოვოს თავის თანამდებობა.

კრება მაინც შესდგება რამდენი რწმუნებულს უნდა დაესწროს.

დაიბეჭდა და გამოვიდა გასასყიდალ

საჩუქარი. ბავშვებისთვის

მცხპარი

ლექსები, სურათები: შ. ქუჩუაშვილისა.

ფასი 20 კაპ.

იყიდება ყველა საქართველოს წიგნის მაღაზიაში, ვისაც სურს პარტიოთი ყიდვას მან უნდა მიმართოს შემდეგი ადრესით: თბილისი სტამბა „სორაბანი“.

თბილისი, 29 აპრილი.

ჩვენ უკვე გაკეთებულ გეგმად მოხსენებულა, რომ საუბედროდ ჩვენში ყოველი საზოგადო მნიშვნელობის საქმიანობა გამო ამტკიცებულია საზოგადოებრივი ბაზა და პრესაში რაღაც უკანაურ კლდეებს მიიღებს ხოლმე. ბრძოლა ამგვარ საქმიანობებში გამო ატეხილი ყოველთვის ან პირადად, ან ვიწრო ჯგუფობაში, ან ვიწრო პარტიული ან და—ეს უფრო უარესია—ნაციონალისტურია ხოლმე. ეს კი ხდება მხოლოდ იმიტომ, რომ ჩვენ დაწვეული არა ვართ არც პირად და არც საზოგადოებრივ კულტურას. თორემ ნამდვილად განათლებული კულტურა-მოსილი ცალკე პიროვნება, თუ პარტია ნუთუ ვერ მოახერხებდა ყველა წვრილმანზე მალა და მდგარიყო და ისე შეებდა საზოგადო საქმიანობის.

სწორედ ამგვარივე ხასიათის სჯა-ბაისი ატეხილია იმ საქმიანობებში, რომლებიც შეეხება პოლიტიკური ზნეობის ადგილის ამორჩევას.

ნუთუ არ შეიძლება, რომ ამ საქმიანობაში არ ავადგომდნენ და დიდად საქმის საქროების მიხედვით გადაწყვიტა?

განა შესაძლებელია აღნიშნულს ყველაფერი ის, რასაც სწამებენ ერთმანეთს ის ჯგუფები, რომელნიც ზოგადად პარტიის მომხრე, ზოგი ნაციონალისტი, ზოგი სოციალისტი-გოგისა. არაფერ არა ზრუ-ნავს, რომ ეს უბრალო საქმიანობა მომავალ სასწავლებლის ინტერესების თვალსაზრისით განსაკუთრებული მნიშვნელობა—თითქმის ყველა ამ საგანზე მომასწინებო.

ნათესავს საპოლიტიკური ადგილის ბ. ზედამხედველი კომიტეტი ანაბი-თებს: ადგილი სწორედ არ არის, სამი რკინის გზის შტაბითა გადაკრული, აქვეა საყვარელი, სასადაოები. მომავალი გაზის ქარხანა აქ იქნება. ეს ადგილი სიტუაციის მოკლებულია, თუმცა ელექტრონის ტრამვაი კი არის გაყვანილი. ქალაქის სამმართველომ კარგა ხანა გამოაყო საპოლიტიკური ადგილის გვერდით „სარკინისგზო ახალი“ 30 დსტინა, მაგრამ აქამდე მარტო 19

მოახლოვდა აქ, თუმცა კვ. საფენი აქ 3,6 და 12 კაპ. ფასობს. ეს არც გასაკვირა-ლია, რადგან აქ დიდი ქარი იცის, რასაც მოწოდებს სხვათა შორის, ინვე-ნტრი ოლანჯანოვი, საყვარელი მშენებელი, რომელიც ამბობს, რომ საყვარელი ადგილის დროს მთელი ქარის გამოშვებით თვეში 16 დღე მუშაობდით და ამიტომ შეგავ-გვიანდა ზნეობის დასრულებას. ამას გარდა უწყლოობაც აფერხებს საქმეს. მტკიცედ წყლის ამოყვანა ძალიან ძვირად დაჯდება და ხარჯსაც არ ანა-ზაურებს.

ამიტომ ინვენტრი ზედამხედველი კომიტეტი, გასაკვირალი არ არის, რომ პოლიტიკ-ნიკებისათვის სხვა ადგილის ძებნა შე-უდგენ. აგრეთვე, სხვათა შორის, ისე-ნებს იმ პოლიტიკის, რომელიც ამას წი-ნად ჩვენს გაზეთშიც იყო აღნიშნული, რომ საზოგადო ყოველი ქალაქი ცრე-ლდება მდინარის ზეით და არა ქვეით. მდინარის ქვეით საზოგადო მარტო ფაბრიკები და ქარხნები კეთდება.

ესევე ხდება ჩვენს თბილისშიც. იმ დროს, როდესაც საყვარელი, გზის ქარხ-ნა და სხვ. იმართება ნავთობში და 100 წლის განმავლობაში ავლანარს მოე-მატა მხოლოდ საავადმყოფო, ხარკულს—კი საპარკო, ქალაქი იზრდება ყოველ წელიწადს ვერცა და მტკიცის მდინარეების გასწვრივ ზეითიკენ.

აქ მიწის თანდათან ემატება ფასი და იქ, სადაც თავად აზნაურობა სწორედ პოლიტ-ნიკებისადგენს, საყვარელი ამ ემად ფასობს ხელმანათამინ. წყალიც ბლომად არის აქ, არის წყაროები, ლისის ტბა, მდ. ვერია და მტკიცისადაც ძვირად არ დაჯ-დება წყლის გამოყვანა. ამიტომ ინ-ვენტრი ზედამხედველი კომიტეტი, რომ პოლიტიკ-ნიკები უნდა შეეცვალოს გამართობის საბურთალოს; ამას მოითხოვს მცე-ნიერების, მოზარდი თაობის და მოე-ლი კავასიის ინტერესები...

ასე ლაპარაკობს გარეშე, სრულებით მიუღებელი აღმანი, ამასთანავე მტკ-ნე ბიო. ჩვენის აზრით, სცდება ის ვინც ზეითობას, ვითომც თბილისის გუ-ბერნიის თავად აზნაურობას აქ რაიმე წოდებრივი ან სხვა საზოგადოებრივი ინტერესი ჰქონდა. ნეტავი სხვა დრო-საც იყოს თავად-აზნაურობა ამ მხრით ასე სვეტი, და უმწიკლო როგორც

ამ საქმეშია, თავად აზნაურობა იცისა მარტო ის, რასაც საზოგადოებრივ თხოუ-ლობა, მხოლოდ საზოგადოებრივ აზრს დაემორჩილა, რადგანაც ის პირე-ბი, რომელნიც სწორედ თავიანთ ქონებას, მას უფრო ენდობიან, ვიდრე რომელსავე კერძო პირს, თავად-აზნაურობას, როგორც იურიდიული პი-როვნებას, უფრო ადვილად შეუძლია ფულად აქციოს შემოწირული მიწა-დ-გოლი.

როგორც საპოლიტიკური კომი-ტეტია, ისე ქალაქის თვითმმართველობა, უკეთეს ამ საქმიანობა დაუწყებდა ამ უკა-ნასკნელს მიერ, დილის მიწობისათვის უნდა გადასჭარა ეს საქმიანობა მკვიდრთა უმრავლესობის სასარგებლოდ. რასაკვი-რელობა, შესაძლებელია ამ დროს ზოგიერთ კერძო მემამულეთა მალაც დაეპყროფილდეს, მაგრამ ამას შემთხვევითი ხასიათი ექნება, რადგანაც ეს აუცი-ლებელია კერძო საკუთრების ინსტიტუ-ტის არსებობის ხანაში.

უმჯობესი იქნებოდა, რასაკვირელობა, თუ ასე ძნელი ამ საქმიანობა დაუწყებდა, დაკითხვითი ჩვენს ქალაქის თვით მინდობა-მკვიდრთა.

თვით ხალხი არჩევდა იმ ადგილს, რომელსაც უმრავლესობის ინტერესები უკანახებდა. ეს თავისებური პიროვნე-ტი აღმოაჩენდა ჩვენი ხალხის უნდაფარა, სილ და მიუღებელ მსჯელობას.

მაგრამ, რას ვამბობთ? განა ჩვენი მა-რე განათლებული ქვეყანა, რომ ხალ-ხის აზრს გულწრფელად ანგარიშობს, რაღმე ჩაადგინდ, და იმისდაკვალად იმოქმე-დონ?!...

† ივანე ჯავახიშვილი.

25 აპრილს გარდაიცვალა ნაფიცი ვეპილი ივანე სპირიდონის ძე ჯავახი-ში, ცნობილი საზოგადო მოღვაწე. ბ. ჯავახიშვილი, გათავად თუ არა თბილისში, საშუალო სასწავლებელში, მაშინვე მოი-წადინა რუსეთის წესილი უმაღლესი სა-სწავლებელში შესასწავლოდ, პირველ ხა-ნაში აბრეშინი ზეით და ამიტომ ამ ნაწილზე მცადილიყო. მაგრამ იმ დროს თითქმის ყოველი ახალგაზრდა გატაცებული იყო ხალხისწინა მოძრა-ობით, ოცნებებდა რუსეთის სოციალურ ცხოვრების შეცვლაზე, ახალგაზრდა გრანდობიერ ქაბუკიც ამ მოძრაობაში გაი-ტაცა. ის ტრიალებდა იმ წრეში, რომელშიც იყვნენ ჩვენი ცნობილი მოღვა-წე გ. ზნაოვიჩი, განთქმული რევოლუცი-ონერები ა. ციციშვილი, რომელსაც ისინი ეხებენ ყინაინი თავის შესანიშნავ წიგ-ნში ციმბირის შესახებ, ანო. გამყრელი-მე, ჩიკოტი და სხვ. ეს წრე სამართალ-ში მისცეს და 1880 წელს მიუსაჯეს ყველას კატობა. კატობის მოხდის შემდეგ იქ, ჯავახიშვილი დასახლდა ციმბ-ირში, სადაც შეერთო ცნობილი პრა-პედანდისტი-ქალი ოლეა, ლიბანტოვიჩის ასული. მეოთხედი, წელიწადს უკანასკნელ ხანაში ზეით ცდა დასტოვოს, რომ რა-გორმე დაეწვენივნინა თავი ციმბირის-თვის. დაბრუნდა სამშობლოში. მაშინ-დელ თავად-აზნაურობის მარშლის შაქ-რო მაღალმთიანის დახმარებით დაუბ-რუნდა მას ყველა უფლება და უბრა-ტესობა, რომელიც წარმოებული ჰქონდა სასამართლოს განაჩენის გამო.

თუმცა უკვე ხნიერი იყო, მაგრამ მან ყველა დამარცხების სქოლი, მოეშადა იურიდიულ საგნებში, ჩააბარა სახელმწი-

ფოტოგრაფიები და მილიონობით ფოტოგრაფიები, რომლებიც თანა-
შემდეგ ჩაერთო ნაფიც ვეტილის თანა-
შემდეგ აქ თბილისში. პეტერბურგში
ყოფნის დროს მანინდელმა განთქმულმა
ვეტილმა სასაოგანო ძალიან დაიხლოვა
იგი. ჯაბადარა, რომელსაც მთელი თავისი
თხოვლობა აწუხებდა სასოვარად. მანვე მოუ-
წონა იგი. ჯაბადარის მისი დისერტაცია
სიკვდილით დასჯის შესახებ. ამ თხოვლე-
ბაში მთლიან გამოიხატა იგი. ჯაბადარის
პუბლიცისტობა.

სასაოგანო განთავისუფლების შემე-
დგ იგი. ჯაბადარმა მანინდელ ჟურნალ
„საქართველოს“ ვეტილს „მე დასტავა თავის
საქართველო საქართველოს შესახებ“, რომ-
ელმაც როგორც ყუბარა იგი იფიქრა
მანინდელ ქართველ მოღვაწეებს წერ-
და. მის უახლესი ილიამ ფელეტონებით,
რომელთაც სთავაზო პუბლიკა—
„ისტორია“ ამ პირველ გამოცემას შე-
დგება მოკლე, რომ იგი. ჯაბადარა და-
შორდა ქართველ ინტელიგენციას. მთ-
ერთმანეთი ვერ გაიგეს. ვერ უშველა
განსვენების იმანი კი, რომ მან ილი-
ას შემდეგ ალ. სახარაშვილთან და გრ.
ყიფშიძესთან ერთად შეეცადა „ივერის“
გამოცემას. ქართული ინტელიგენციას
და მის შორის რაღაც ურთიარო ძაღვები
იყო ჩამყვანები. ეს განხეთქილება უფრო
გამოვლიდა, როცა 1906 წელს თავდა-
ნაშრომის ცნობილი ადრესის განხილვის
დროს იგი. ჯაბადარა მიეხმობოდა. მან-
ბელს და სხვებს, რომელთაც საქართველო-
სი ავტონომია უარსდებდა. ამ და მი-
უხედავად იგი ყოველთვის ქვეშევრდ-
ილმობა იყო რწმენით. საქართველოს
გაფიცვისათვის მისი პოზიცია ერთობ შე-
მოღობის შესახებ თანხმობის დროს, მისი
სიტყვები ქართულ გიმნაზიის დაცვის შე-
სახებ. არასოდეს არ დაგვიწყნდება, თუ
რა მდგომარეობაში ჩაყვანა ერთი ჩვენი
ჩინოვანი-მოღვაწეებთან, რომელმაც
გაილაშქრა ჩვენი სასაოგანოების წინააღ-
მდეგ, და განაცხადა ჩვენი გიმნაზია „ჩი-
ნოვნიკებს“ გვიჩადის და გამოსარ-
ღებს უკეთესი იგი. ჯაბადარს, განსვენე-
ბულმა მშვიდობიანად და მოსწრებულად
უპასუხა: „საკვირველია, რომ მე, რო-
მელსაც არასოდეს არ მამსახურებია, ჩი-
ნოვნიკებს“ გამართლებას მიუძღვნეს. კი-
ცი რომელიც „ჩინოვნიკებს“ მუდრი-
დან არასოდეს არ გამოიმეორებია.

ის დღი, მომხრე იყო ქართველ ქვე-
შევრდელმობაში დღი უკრძალვად მი-
ბარტ დემოკრატიის გაერთიანებისა.
სხვათა შორის განსვენებული კახეთის
რეზინის გზის გაყვანის პირველ თაღის-
დაგანი იყო, მაგრამ მის ხილვას საუბე-
დუროდ, ვეღარ მოსწონდა. უფროსი
განსვენებული ივერის გონიერ მო-
ღვაწეების გუნდს, გუთვინოდა, რომელი
შესახებ ერთსა და იქნას სტრუქტურას არა
სწორად, და ჩვენი განსვენებულები და მის
მოღვაწეობას ვუძღვნიდა კიდევ რამდენ-
სამე წელიწადს.

განსვენებული ივერის გონიერ მო-
ღვაწეების გუნდს, გუთვინოდა, რომელი
შესახებ ერთსა და იქნას სტრუქტურას არა
სწორად, და ჩვენი განსვენებულები და მის
მოღვაწეობას ვუძღვნიდა კიდევ რამდენ-
სამე წელიწადს.

განსვენებული ქართველ საეკლე- სიო საკითხის შესახებ.

მოგაწოდებ მარტო მხოლოდ პარტი-
კის კრების გამო ქ. მოსკოვში ქუთა-
ისის განხილვის დროს. აქ რუს აქმობის
„საქართველო“ საკითხი ჩვენ გვი-
ტყუებდა მხოლოდ იმდენად, რომელი-
მაც ეს განსვენებულები პოლიტიკურ სა-
კითხისა და რამდენიმე საქართველოს
გაყვანა ჰქონდა სახელის ცნობა. ჩვენი
ზინაგანა მთლიანად. სხვადასხვა თა-
ვისგან ჩვენსას და სრულ განსვენებუ-
ლებს ეკუთვნის სასაოგანოებისა. ჩვენ
დავეჭმეთ მხარს ყველა იმ ზომას, რომ
მეტიც კი ხელს შეუწყოს ამ პრინციპის
განხილვას, და პოლიტიკის გან-
ცხადება უფროდ იმ ზომის წინააღმდეგ,
რომელიც აწუხებს ამას.

თუ ამ პრინციპს შევხვდეთ რუსეთის
ეკლესიის პატრიარქატის წინააღმდეგ
და მანინდელ სურვილს, უნდა აღვჩინოთ, რომ
საქართველოს ეკლესიის საბაზოლო გა-
ქვეყნება წინააღმდეგისა და დასაბუთებისა
ერთი უშუალოდ დასაბუთება უნდა ჩა-
ნახდეს იგი მე-19 საუკუნის დასაწყისში,
მანინ, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა. ეს
გაქვეყნება მოხდა მანინდელ საქართველოს
განხილვის დროს, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა. ეს
გაქვეყნება მოხდა მანინდელ საქართველოს
განხილვის დროს, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა.

ეს საქართველოს ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა. ეს
გაქვეყნება მოხდა მანინდელ საქართველოს
განხილვის დროს, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა. ეს
გაქვეყნება მოხდა მანინდელ საქართველოს
განხილვის დროს, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა. ეს
გაქვეყნება მოხდა მანინდელ საქართველოს
განხილვის დროს, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა.

„მანინდელ საქართველოს“ განხილვის დროს, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა. ეს
გაქვეყნება მოხდა მანინდელ საქართველოს
განხილვის დროს, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა. ეს
გაქვეყნება მოხდა მანინდელ საქართველოს
განხილვის დროს, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა.

...ჩვენთვის ნაკლები მანინდელ საქართველოს
განხილვის დროს, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა. ეს
გაქვეყნება მოხდა მანინდელ საქართველოს
განხილვის დროს, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა.

შოთა რუსთაველის ძეგლის აგების საქმე.

ქართველი ერის მხატვრული შემოქ-
მედების საუკეთესო წარმომადგენლის—
შოთა ძეგლს აგების საქართველოს
დღეა-ქალაქში ვეგებებით ავტონომი-
ის სიხარულით. შოთა რუსთაველი ის
ადამიანი, რომელმაც შექმნა უკიდველ-
ეგვიდობის „ვეფხისტყაოსანი“—ეს საუ-
კეთესო საუნჯე ქართული სიტყვა-ქ-
ზნული მწერლობისა. ამიტომაც ჩვენ,
ქართველები, ვალდებული ვართ მის
დიად სხევის წინაშე ჭედილე მოვიჩინოთ
და ავუცხოოთ მის შესაფერი ძეგლი.

ქოთაის ქალაქის გიმნაზიის ას-
სენსორი მასწავლებელი მანინდელ საქართველოს
განხილვის დროს, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა.

ქ. თენგიშვილი არსებულმა ქართველმა
საინჟინრო დიდი უკრძალვად მი-
ბარტა შოთა რუსთაველის 700 წლის დღე-

ახალი ამბები.

მოსკოვიდან თბილისში ჩამოვიდა
ახალგაზრდა ქართველი მხატვარი ვლ.
ვლ. სიდაშვილი-გიორგი, რომელიც
შინაარსს თავის სურათებისათვის იღებს
ქართველი ხალხის ცხოვრებიდან. მას
აქვს დახატული კახეთის ტერიტორია, მი-
სი საუკეთესოდ მოსწონებს. „გიორგი
სააკაძე ბრძოლის წინ-მტრის მოლოდინ-
ში“, „საბრძოლ მხედრე ხევისრებისა“, რა-
მდენიმე ქართველი ფეოდალისა. რა-
მდენიმე მის სურათი გამოფენილი იყო
პეტერბურგში და მოსკოვში შარშან
სამხატვრო გამოფენაზე. რუსულმა გა-
ზეთებმა აღნიშნეს კიდევ ზოგიერთები.
ეს ჩვენც გვქონდა მოსწონებული. „რუს-
სლოვნი“ ს. მამონტოვმა უძღვნა რამ-
დენიმე სტრიქონი მის შემოქმედებას.
როგორც შევიტყუთ ახალგაზრდა მხატვრის
თავის დარბაზს. საზ. გაზეთების მიერ დღე-
დღეობის დახატვა ღირს ქართველის
პიესა „საბრძოლ მხედრისათვის“.

თენგიშვილი მყოფი მოსწავლენი აპირე-
ბენ განსვენებულ არჩილ ჯორჯაძის პა-
ტივსაცემ და გაზარდონ სალიტერატუ-
რო სალომ და თენგიშვილი ჟურნალ გა-
ზეთში მისი სურათი და შესაფერი წერი-
ლები დასტავობენ.

თბ. საქართველოს უმაღლესი კურსების
საბჭომ დაადგინა გამოსცეს „თურნალი“
თბ. საქართველოს უმაღლესი კურსების სა-
ბჭომ და დაარსოს კავკასიის და კერძოდ
საქართველოს ისტორიის კათედრა.

„კავკასიელი ქალთა საზოგადოებამ“
დაადგინა მიიღოს თავის წრეში „ქარ-
თელი ქალთა საზოგადოება“ როგორც
ცალკე სექცია, რომელსაც ეკუთვნის სა-
ვის გაგებობა და ექნება საკუთარი ხა-
რ-ჯი-ღირსება.

საბ. სათაბიროს საზოგადოებრივი და-
ბოვნე თიბათის გახუტს.

ნ. მისი დანიშნული ილიას ძეგლის
კურთხევა მთავრდება. მოგლიან დღე-
ტაღებში. საბოლოოდ იმავე დღეს ქართულ
თეატრში გიგანტ რამდენიმე წარმო-
თქვამს სიტყვას „ილია ქვეყანა და სა-
ქართველოს ტრადიცია“, წარმოდგენილი

დღესაც ვინმე ძალიან თავზე ახევეს ხალხს
ამა თუ იმ საეკლესიო ორგანოს. ზაქარ-
იასი ჩვენ ადრე შეგვიძლიან გახევა, ად-
რ შეგვიძლიან პოლიტიკა ადრ განგე-
დით დასაბუთების წინააღმდეგ.

„საქართველოს ეკლესიის საბაზოლო
გაქვეყნებას“ მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა. ეს
გაქვეყნება მოხდა მანინდელ საქართველოს
განხილვის დროს, როდესაც მანინდელ საქართველოს
ეკლესიის სრული დამოუკიდებლობა.

ჩვენ ამ საკუთარდებო და მრავალმ-
შენილობაში ამონაწერს არაფერს დავუ-
მატებთ.

ვიტყუთ მხოლოდ, რომ რუსეთის სა-
ეკლესიო უმაღლესი პოლიტიკის უკი-
ნოლო განზრახვაში ამონაწერს საქართვე-
ლოში არსებულ ყველა მიმართულების
წარმომადგენელთა სამართლი ნი გულის-
წყრომა გამოიყვია.

სასაოგანო და ძეგლის დადგმის საქმეს.
ამის შესახებ მალე გაიზარდება თათბი-
რი.

მე და ჩემი ოჯახი დიდი სიხარულით
ვეგებებით მე 12 საუკუნის დიდი გენიო-
სის—გეორგის შოთა რუსთაველის 700
წლის შესწავლის დღესასწაულს და
მზადა ვართ თვითვლენა ჩვენგანმა მი-
ვიღოთ მონაწილეობა დღესასწაულში და
ჩვენი წვლილიც შევიტყუთ.

დევანოზა ოსებ წერეთელი, ელისა-
ბედ წერეთელი, მასწავლებელი ანს,
წერეთლის ასული, მეფენა პატივით
წერეთელი, სტუდენტი ნაფოთს წე-
რეთელი, მოწაფე დავით წერეთელი,
მასწავლებელი ეპიტროსი, წერეთლის
ასული.

იქნება „დღეა და შვილი“ და წაითხუ-
ლი ილიას სხეულსა და წინააღმდეგ ნი-
კრისთაის, ც. ამბრეჯიშვილის და სხვ. მიერ.

გუშინ დიდუბეში გადამხადეს არჩილ
ჯორჯაძის პანაშვილი.

საპოლიტიკურ კომიტეტმა ე. ა.
ვატაქის თამაგდომარეობით დაადგინა
18 ხმის უმეტესობით წინააღმდეგ 14-ისა
შეზომა ავგონ ნათელაშვილი საქალაქო
მიწაზე. დაესწრა 32 წევრი. 11 ქალა-
ქის სამართლებრივი წარმომადგენელი იყო.
მთავრობის წარმომადგენელნი გარდა ე.
ვატაქისა საბურთალოს მომხრე იყვნენ.
მთ შორის გუბერნატორი ა. ჩერნიავსკი,
მხრეთველი რატონოვი და სხვ. ზოგიერ-
ნი იმ აზრისა იყვნენ, რომ უნდა ეკი-
თნოს კომიტეტის იმ წევრთა, რომელ-
ნიც ვერ დაესწრნენ სხდომა. კომიტეტის
დადგენილება წარდგინება მეფის მოად-
გილს დასამტკიცებლად.

შეგვრეთმა გადაწყვიტა სკუტარი
განათავისუფლოს.

კვირის დასაწყისს იგი. ჯაბადარა
თბილისში კუკიის სასაფლაოზე. მუშებმა
დიდის გვირგვინით შეამკეს მისი ცხე-
ლარი.

მისის ბოლო რიცხვებში „ახალი
კლუბი“ აპირებს: პოლიტიკის ქუთაისის
ინერული გუნდი კონცერტის გასამარ-
თავად.

აღმოჩნდა, რომ ცნობილი ვლ. დეგ-
ევი ამერიკაში ყოფილა. იგი თურმე რუ-
სეთის საკონსულოს მდივანი იყო ნიუ-
იორკში.

მფრინავ ს. ქუთაისისათვის გადასა-
ცემად ჩვენ მივიღეთ ბ. ვლადიმერ ჯი-
ბისძის წერილისაგან—ნ. მ.

საუბრადღებო წიგნი იმეძება. ეს
არის ნ. ფიას წიგნი „კოპერატივები
იტალიაში“ (პირადი დაკვირვებანი) წიგნის
მინიარს შეადგენს შემდეგი: 1. მომზა-
რებული კოპერატივი, 2. სამეცნიერო-
კულტურული კოპერატივი, 3. მომზად-
ებული კოპერატივი, 4. გლეხთა კოპერატივი,
5. ლიგები, 6. ურთიერთ დახმავი სა-
ზოგადოებანი. 7. სკოლები, 8. კოპერატი-
ვი, 9. მუნიციპალიტეტი, 10. შრომის
ბირთვი. გამართულია ხელის მოწერა. წი-

გნი ხელისმომწერი ღირს 50 კაპ., ისე
იღირება 1 მანათი. წიგნს პრეზენტ-
გორავი წერეთელი. მისამართი: ქუთა-
ისი, ივ. კილაძის სტამბა.

22 აპრილს მოსკოვში ტატინა მკა-
როვისამ რაღაც სიმღერა შეასხა სახე-
სტუდენტს მოსკოვის უნივერსიტეტის
ივანე ნიკოლოზის ძე ლებელაძეს. მიზე-
ზი რომანიულია.

ჩვენ ამ რამდენიმე თვის წინად აღნი-
შნული გვექონდა მეცნიერული შრომა
ჩვენი თანამემამულის ქან ბარბარე ყი-
ფიანის ქალის მარცხენა და მარჯვენა
ხელის ერთმანეთს ხმარების შესახებ. ამ
შრომამ თითქმის ყველა განათლებულ
ქვეყანაში მიიქცია ყურადღება. ამ ე-
მად ვაზ. „არქივი“ 23 აპრილის ნომერში
ნ. კრიკორიანის აცხადებს მკითხველ საზო-
გადოებას ყიფიანის ქალის გამოკვლევას.

მეფისმოდღელს საბჭომ შეიმუშავა
ხიზობის მოსაზრების კანონ-პროექტი,
რომელიც დაეფუძნებოდა რუსეთის და-
სავლეთ გუბერნიების უფრო მოკლე-
დრთა წესზე. კანონ-პროექტს ამ მოკ-
ლე ხანში განიხილავს მინისტრთა საბჭო,
რომელსაც განზრახვა აქვს საგნის
ყოველის მხრით გამოკვლევა გადას-
ცეს განსაკუთრებულ სათათბიროს სხვა
და სხვა უწყებთა წარმომადგენელთა-
გან შემდგარს.

საბერძნეთის მეფის მკვლელობა სხინა-
სმა თავი მოკლა. ის გადმოვარდა ქუ-
ჩაზე მაღალ შენობიდან.

ამ ცოტა ხანში იტალიიდან თბილის-
ში ჩამოიტანენ ტრაგიკულად გარდაც-
ვილი ცნობილი ქართველ ისტორიკოს
მ. თამარაშვილის ბილიოთეკას.

ბილიოთეკა შესდგება ქართულ, ლა-
თინურ, ფრანგულ წიგნებისაგან, რომელ-
საც ექნება ივერიის ისტორიის და ძველ
კოლონიას.

წიგნების გარდა ბილიოთეკაში არის
ძვირფასი საბუთები, რომელთა შორის
ყურადღების ღირსია ქართველთა მეფე-
ბის და პატრიარქების მიწერ-პოწერა;
აქვე ძვირფასი ნახატები საქართველოში
მოსულ პირველ მისიონერის კისტელისა.
მაგრამ ყველაზე ძვირფასი განს შეადგენს
ქართულ ენაზე პირველად დაბეჭდილი
წიგნი—1627 წ.

სიზმარია.

გადასულ კრებებში, ყველაზე უფრო
ურთები მოწონეს. სიტყვა „ურთა“ შინ-
ნავს ღირს და მართლაც, რომ ძველად,
ოღონდ, როგორც სულიერი მკვლევარი
და კერძოების დროსვე „ერთობა“-
მისი ამოღებანი, დიდი ძვირფასი ურთი-
ობა. არც ერთ ერთმანეთს ბილიონებუ-
რი ჩვენთვის არა დაუტოვებია რა. იქ
არა თუ „შემქნა“ საკითხი, „მეფე-
თა წიგნი“, „საქონისაწარმოებელი“ და
სხვანი შესანიშნავი, უბრალო იგავ-
არავესც კი გენიოსობის ბეჭედი ასეთი.
ავიღოთ სამაგალიტო ერთი მთავანი:
„აბუქალინისა“-მეფემ ქვეყნად გან-
დიდებულმა და გავრცელებულმა, მონ-
ღოლმა ზეცის გამოკვლევა და ღვთის გა-
ტოლები. დიმიტრი „გოდოლის“ შენება.
თითქმის ცალმეოთხეანი. ბევრი აღარა
აქლად-რა, მაგრამ უტყდა დინდრად-
იზალო „შენობა“ გვიფანტა „შეშინებული
ერი და ავრთა ენა. —რას გვიხატავს ეს
იგავ-არაბი?—ქვეყნისგანობა და მისი გან-
ვითარება—სწავლას. —კაცობრიობა აზ-
რდება, წინ-წინ აღვამს ბიჯს, აუყვება
ცხოვრების გოდოლს, ჯერ პირველ სა-
ფეხურზე აღმავლ, მეორე მეორეულ და ამ გვი-
რად. აღარა რჩება რა ქვეყნად დაუმარ-
ჩილებელი: მთა და ველი გადალახა ელე-
ქტრონის ძალით, ზღვის იმპერიებს,
პატივს დაფრინავს, უზსოვრდება ზეცის,
მაგრამ ამ დროს უტყდა რაღაც მო-
ულოდელი, უცნაური, სტრქონური
ძალი გამოჰყავს ფეხს და ანგრევს საუ-
კუნოების ნაშენს... კაცობრიობა დედა-
მწიფავ განანთხლები, ხელახლა იწყებს
იმის „ანაბანას“, რაც ასისა და ათასის
წლის წინვე ჰქონია, თუმცა სხვა გვა-
რად, მაგრამ მაინც გამოკვლევდნენ. ასე
ყოფილა დასაბამიდან: სოფლისა და ასე
იქნება მის დასასრულამდე. ჩვენი ცხოვ-
რება და მსწრაფება „ბაბილონის გო-
ბოლის“ გეგმა. გამაგრდება დღესვე ეს
კვირელობა? მიაწვდეს ზეცამდო—რასა-
ვიკვრივია, მაგრამ მხოლოდ მაშინ თუ
სამიჯნულად იმ „გოდოლს“ დადგება
მცნება და მოძღვრება ქრისტის, რომ-
ელნივე სიტყვით გამოხატულია: „იყავნ
ღმის შენი ვითარცა ცათა შინა ეგრეთცა
ქვეყანასა ზედა“-ო, „შეიკვრივ მოყვასი

შენი ვი-არცა თავი თვისი“-ო და „მოუ-
ტევი, რათა მოგვეტოოს“-ო.

სულ თავდაპირველად ქრისტიანობა ბი-
ზანტიამ დიგრიამ მიიღო. მაგრამ პირველ-
მა სისხლის თხევით გაგვიტელა ის, რაც
წინააღმდეგი იყო ქრისტეს მოძღვრების და
მეორემ კი მართო წყლით და ნათლის
ღებით შეიშომა მშვიდობიანად უფრო
წინ დახედული და სასოებით. და მით-
მაც საქართველოს, ეს პატარა და იმე-
ციერ საქრისტიანო სამეფო, იმდენად
გამოიღრდა, რომ გაუტოლდა დიდ სა-
ხელმწიფოებს და მანინდელ სახელ-
მწიფოებს აზიურ გავლენა ჰქონდა. —
იმ ხანებში არა თუ მართო მცხეთაში,
სიონში, სამთავისში, საფარაში, ქუთა-
ისში, გელათში და სხვა ამ გავრ-
დილ-მონასტრებში, სოფლებიდან კი, რომ-
ელიც მოფენილი იყო ეკლესიებით,
გაიხილა ტყილ-ქართული ღვთის
მსახურება და მეფე—მთავართ მოხსე-
ნება... ამასაც რომ არ სჯერებდნენ,
ქართველებს გადაჰქონდათ თავისი ღვთის
მსახურება უცხოეთში, ბიზანტიის სხვა
და სხვა ქალაქებში და აზნებდნენ მო-
ნასტრებს საკუთარის ხარჯით. იმ მო-
ნასტრებში ერთად იყო გამართული
სკოლები, სადაც ბერძნულ-ქართულზე
გაწავთნილი ახალ-გაზრდა უბრუნდ-
ებოდა სამშობლოს. ერთი ამგვართაგანი
იყო აგბეგოვი იქაც, სადაც მაცხოვარმა
თავის ფეხით მიმოიარა ადგილები. ესე
იგი, იერუსალიმში. —„ჯვარის მონასტ-
რი“. იქ სკოლებდნენ ქართველ მოღვლე-
მონაზვნები და წინამძღვრად ჰყავდათ
არჩეული მამა—ქრისტეფორე, ათონს,
მთა-წმინდაზე გახდილი და გამოკრთნი-
ლი, სულითა და გულით ქართველი.
აი ამის ხელ-მძღვანელობით, მოღვა-
წეობდნენ წმინდა მამები და ღვთის მსა-
ხურების მავალით აღვადგენ სხვებსაც
ახალ-გაზრდაზე, ნაადრევად. წი-
რავალცვით დამაშვრალი წინამძღვრები,
სამლოვნივე იყო ნახევრად წამოწო-
ლილი და ქრთის კრილისანს ათამაშ-
ებდა. მის წინ სამეფო საფეხი იჯდა
ახალგაზრდა მონაზონი და საუბრის
ჰქონდათ გაბეული: „შვილი ნეოფიტე!
დღეს როგორა არის შენი ავადმყოფი?“
—დაეცომა ქრისტეფორე.

—მართლად.—მოუგო ახალ-გაზრდა.
—ვეღარა გამოვიდა რა... ყველა კარაბა-
დინევი გადავიკითხე და იქ ვერა ვნახე
რა მისთანა, რომ მოუღვს.
—მართლა რომ ახირებული ავადმო-
ფი! მხოლოდ წირვა ლოცვის დროს
არის დამშვიდებული და ისე კი სხვა
დროსაც, გვეშლისა ჰგავს. გაქრძო-
ვლადა, დღისით ხეს შეშალადებს და
ღამ-ღამობით მთავრისა და ვარკველ-
ვებს შესიკვთკებს...
—განა მართა გარეთ? —მინაც, რო-
ცა მართა თავის სენაში, ვერ იხვე-
ნებს და შფოთავს. ბევრჯერ, პირველ
მიწვარს დამგდია ყური და შინ შესე-
ვლა კი ვერ გამიბედა! ხან იცინის,
ხან სტრისი, ხან ვიღაცას უჯვრდება
და ხან უტყება. თითქო ჯარი ჰყავს
გარს შემოხვეული. სხვა და სხვა ვინ-
მეებს სხვა და სხვა ნაირად ესაუბრება
ვაკვირდები და ვერა გამოვიდა რა! გვი-
მულ—ვეშაქვეს, არა ჰგავს და, არც
კი უმისობა!.

—არა შვილი! გეი არ არის! მანდ
საშუამოკ არა არის რა! ეგ მხოლოდ
ქმუნვისაგან უნდა იყოს ატანელი.
ეგ უბრალო ადამიანი არ არის. აქ
რომ გადმოგიყვანეს, ჩემმა წინამოადგი-
ლემ ვეღარ მოასწრო ექვამ ჩემთვის: ვინ
არის ეგ მოხუცი? თვისის ნებთ არის
აქ მოსული, თუ ძალით გამოგზავნილი?
მაგრამ, მე კი ჩემდ რამდენათაც ვიცი,
ერთ დროს ეგ შესანიშნავი იყო. ახალ-
გაზრდა მოესწრო თამარის დროს და მი-
სის თვალთ ნახა საქართველოს ძლიერ-
ება. გამოჩენილი იყო ეგ თამარ—მე-
ფის ხელში, მისი თანამშრომელი და
მეც ქვეშეთა-ქებას უშლიდნენ ჩახრუხას
სახელით საბაგო ქმუნდებს.

სწორედ ამ საუბრის დროს მოადგა
სენაის კარებს ახივანი ღრმა—მოხუცი.
თავზე თუშური ქუდი ეხურა, ტანზე
აბეა ჰქონდა მოღებულის და ზურგზე
ტვირთი ეკიდა: მის დანახვზე შეკრთ-
ნებოდა—მოწაფე. ნეოფიტე ზეზე წა-
მოგდა, ქრისტეფორე წამოჯდა და გას-
წორდა. (მოხუცი წარსდგა წინამძღვრის
წინ სიმაღლით, მოიხსნა ტვირთი და
აიკნული ეტრადები დაუდგა წინ წი-
ნამძღვრის.)

—ეგ რა არის?—ჰკითხა ქრისტეფორე,
—ჩემი ნაჯდრანა საწინამოადგილე-
ლო! სხეულად ავეფხის ტყაოსანი.
—რა? ივეფხის ტყავი და წმინდა
საწინამოადგილელო?
—დაას!—სახელწოდება ვერც ამა-
ლებს და ვერც დააბალებს საგანს.
—მე მაინც ვერა გამოვიდა რა!...
—ეს გასოფლს ზღაპარი! აქ ამ ზღა-

პარში, ის არის ნათქვამი, რაც მე ცხა-
დად მინახავს და წარმომიდგენია მო-
მავლშიც. საქართველომ თავის თავზე
განხიროცილო თამარ—მეფე და იმანაც
შეიშომა საქართველო ასე, რომ ორი
ერთად შეადგენენ ერთს. მე ვსტო-
რადი თამარის დიდებულ დროს, ჩემი
ხელებით დავაყარე მიწა მის კუბის და
მოვესწარი იმ უბედურ დროსაც, როცა
მისმა მემკვიდრეებმა გადაუხვიეს დედა-
მის, საღმრთო სხივებით გაბეჭდილებულ
გზას... ლომა გიორგიმ მამა-კაცებს და-
რუქდნა დ

მღვდელმთავრებმა და სხვათაგანმა. „საბრძანო“. მადრიდის კონკლავი.